

Litearthacht ar na Meáin Dhigiteacha: Gearrchúrsa de chuid na Sraithe Sóisearaí

Treoirínte don Mheasúnú Rangbhunaithe

An Chéad Eagrán

An Clár Ábhar

Réamhrá	4
Measúnuithe Rangbhunaithe: Eolas Ginearálta	4
An leibhéal gnóthachtála a chinneadh	5
Am do na Measúnuithe Rangbhunaithe	6
Neamhspleáchas na scoile chun Measúnú Rangbhunaithe a ullmhú	6
An chaoi a dtacaíonn an scoil leis an measúnú a chur i gcrích	6
Measúnú Rangbhunaithe sa Litearthacht ar na Meáin Dhigiteacha (gearrchúrsa)	8
Measúnú Rangbhunaithe: Tionscadal Deiridh	8
Treoirlínte don Mheasúnú Rangbhunaithe a chur i gcrích:	9
Measúnú Rangbhunaithe: Comhairle don scoláire	11
An leibhéal gnóthachtála a chinneadh	12

Réamhrá

Cuirtear ar fáil sa cháipéis seo, *Gearrchúrsa de chuid na Sraithe Sóisearaí – Litearthacht ar na Meáin Dhigiteacha: Treoirínite don Mheasúnú Rangbhunaithe*:

- Eolas ginearálta faoi Mheasúnuithe Rangbhunaithe
- Sonraí faoi chineál agus faoi raon feidhme an Mheasúnaithe Rangbhunaithe ar a bhfuil cur síos sa tsonraíocht don ghearrchúrsa Litearthacht ar na Meáin Dhigiteacha de chuid na Sraithe Sóisearaí.
- Na Gnéithe Cáilíochta a úsáidfeadh chun cur síos a dhéanamh ar an leibhéal gnóthachtála i ngach Measúnú Rangbhunaithe
- Treoirínite don scoil, don mhúinteoir agus don scoláire maidir leis an Measúnú Rangbhunaithe a chur i gcrích

Ba chóir na treoirínite seo a úsáid i gcomhar leis an tsonraíocht do ghearrchúrsa na Sraithe Sóisearaí ar Litearthacht ar na Meáin Dhigiteacha agus le *Foireann Uirlisí don Mheasúnú* don tSraith Shóisearach. Tugtar breac-chuntas mionsonraithe ar an measúnú don tSraith Shóisearach sa Chreat don tSraith Shóisearach, 2015, atá ar fáil ag <https://www.education.ie/ga/Foilseach%C3%A1in/Tuarasc%C3%A1lacha-Beartais/Creat-don-tSraith-Shoisearach-2015.pdf>.

I ngearrchúrsaí na Sraithe Sóisearaí, beidh réimse cuir chuige measúnaithe in úsáid le cur leis an bhfoghlaim. Áireofar leo seo measúnuithe leanúnacha, lena n-áirítear tascanna agus scrúduithe rialta a dhearfaidh an múinteoir; measúnú leanúnach don scoláire atá ag tabhairt faoi aonaid foghlama tosaíochta ag Leibhéal 2; agus measúnú rangbhunaithe amháin.

Measúnuithe Rangbhunaithe: Eolas Ginearálta

Is é an chaoi is fearr le cur síos a dhéanamh ar Mheasúnú Rangbhunaithe ná an tráth a ndéanann an múinteoir measúnú ar an scoláire leis na tasc(anna) sonracha(a) a leagtar amach i sonraíocht ghearrchúrsa CNCM nó i sonraíocht ghearrchúrsa arna forbairt sa scoil. Áirítear iad san fhad ama a thugtar don ghearrchúrsa, timpeall 100 uair an chloig. Leagtar amach sna treoirínite seo na tascanna agus na Gnéithe Cáilíochta, a thacaíonn le breithiúnas an mhúinteora.

Cé go bhfuil an measúnú cosúil leis an measúnú leanúnach a tharlaíonn gach lá sa rang, i gcás an mheasúnaithe rangbhunaithe úsáidtear breithiúnas an mhúinteora i dtuairisciú na scoile do thuismitheoirí agus don scoláire agus d'fhéadfaí é a thaifeadh chomh maith i gcomhair cruinnithe

foghlama agus measúnaithe. Ullmhaíonn an scoláire don Mheasúnú Rangbhunaithe thar thréimhse mholta sa dara nó sa tríú bliain. Ní chuirtear torthaí a bhaintear amach i dtionscadail eile, in obair baile, ná i dtrialacha a dhéanann an scoláire le linn dó a chuid gnáthobair ranga a dhéanamh san áireamh le tuairisceoir a bhronnadh mar chuid den Mheasúnú Rangbhunaithe.

An leibhéal gnóthachtála a chinneadh

Tá ceithre thuairisceoir leibhéal gnóthachtála i ngach Measúnú Rangbhunaithe: *Thar barr ar fad, Os cionn na n-ionchas, Ag teacht leis na hionchais, agus Níor chomhlíon na hionchais go fóill*.

Úsáideann an múinteoir na Gnéithe Cáilíochta, a leagtar amach sna treoirlínte seo (lch 13), leis an leibhéal gnóthachtála a mheas i ngach Measúnú Rangbhunaithe. Is iad na Gnéithe Cáilíochta na critéir a úsáidfear lena mheas cén ceann de na tuairisceoirí seo a leanas is fearr a oireann d’obair an scoláire:

Úsáidtear **Thar barr ar fad** le cur síos a dhéanamh ar shaothar ina léirítear na Gnéithe Cáilíochta don Mheasúnú Rangbhunaithe ar chaighdeán an-ard. Cé nach gá don obair a bheith gan locht ar fad, tá níos mó láidreachtaí ná lochtanna ag baint leis an saothar, agus níl i gceist leis na lochtanna ach lochtanna beaga. Is éasca don scoláire moltaí le haghaidh feabhsúcháin a chur i bhfeidhm.

Úsáidtear **Os cionn na n-ionchas** le cur síos a dhéanamh ar shaothar ina léirítear na Gnéithe Cáilíochta don Mheasúnú Rangbhunaithe go han-mhaith. Léiríonn an scoláire tuiscint shoiléir ar an gcaoi le gach réimse den tasc a chur i gcrích. D’fhéadfadh sé go dtabharfadh an múinteoir aiseolas gur gá tuilleadh airde a dhíriú ar ghné áirithe den saothar nó tuilleadh snasa a chur uirthi, ach, tá sé ar ardchaighdeán ar an iomlán.

Úsáidtear **Ag teacht leis na hionchais** le cur síos a dhéanamh ar shaothar ina léirítear formhór na nGnéithe Cáilíochta don Mheasúnú Rangbhunaithe go maith. Léiríonn sé go raibh tuiscint mhaith ag an scoláire ar an tasc a bhí le déanamh agus tá sé saor ó aon locht suntasach. D’fhéadfadh sé go gcuirfeadh an t-aiseolas in iúl gur gá tuilleadh airde a dhíriú ar réimsí áirithe nó gur gá iad a cheartú, ach tá an obair idir inniúil agus chruinn den chuid is mó.

Úsáidtear **Níor chomhlíon na hionchais go fóill** le cur síos a dhéanamh ar shaothar nach gcomhlíonann riachtanais an Mheasúnaithe Rangbhunaithe ná na nGnéithe Cáilíochta a bhaineann leis. B’fhéidir go ndearna an scoláire iarracht mhaith, ach níor thuig sé a raibh i gceist leis an tasc i ndáiríre nó tá sé curtha ó mhaith ag botúin nach beag. Tarraingeoidh an t-aiseolas aird ar na heasnaimh bhunúsacha ar gá iad a chur ina gceart.

Agus na Gnéithe Cáilíochta á n-úsáid ag an múinteoir le leibhéal gnóthachtála an scoláire a mheas sa Mheasúnú Rangbhunaithe, úsáideann sé breithiúnas ‘ar an iomlán’. Ba chóir don mhúinteoir na

Gnéithe Cáilíochta a léamh (*Níor chomhlíon na hionchais go fóill ar dtús*) go dtí go dtagann sé ar an tuairisceoir is fearr a dhéanann cur síos ar an saothar atá á mheas. Nuair nach bhfuil sé an-soiléir cén tuairisceoir cáilíochta ba chóir a úsáid, ní mór don mhúinteoir breithiúnas a dhéanamh de réir na fianaise ó obair an scoláire le teacht ar an tuairisceoir is fearr a oireann d'obair an scoláire ar an iomlán. Cuireann cur chuige 'na rogha is oiriúnaí' ar chumas an mhúinteora an tuairisceoir is fearr a dhéanann cur síos 'ar an iomlán' ar an saothar atá á mheas a roghnú.

Níor chóir don mhúinteoir talamh slán a dhéanamh de go mbeidh torthaí grúpa scoláirí ag teacht le haon phatrún dáileacháin ar leith, de bharr nach ndéantar an obair a mheas ach amháin trí thagairt do na Gnéithe Cáilíochta seachas don chaoi ar éirigh leis na scoláirí eile.

Am do na Measúnuithe Rangbhunaithe

Áirítear Measúnú Rangbhunaithe san fhad ama a thugtar do ghearrchúrsaí, timpeall 100 uair an chloig. Is ionann an Measúnú Rangbhunaithe seo agus toradh na hoibre ar tugadh fúithi i gceithre shnáithe an ghearrchúrsa ar litearthacht ar na meáin dhigiteacha agus ba chóir tús a chur leis tar éis obair sna ceithre shnáithe a chur i gcrích. Samhlaítear go ndéanfar an t-ullmhúchán i gcomhair an Mheasúnaithe Rangbhunaithe seo agus go gcuirfear i gcrích é thar thart ar 6-8 n-uair an chloig d'am ranga. Cé go mbeidh éagsúlacht ag baint leis an am a ndéantar an Measúnú Rangbhunaithe i ngearrchúrsaí ag brath ar an scoil, ní féidir Measúnaithe Rangbhunaithe a dhéanfar i gcomhair tuairiscíú i bPróifíl Gnóthachtála na Sraithe Sóisearaí (PGSS) a chur i gcrích sa chéad bhliain.

Neamhspleáchas na scoile chun Measúnú Rangbhunaithe a ullmhú

Leagtar amach sna treoirínte seo raon roghanna le haghaidh an Mheasúnaithe Rangbhunaithe ionas go mbeidh siad ag teacht le riachtanais agus le dálaí áirithe an scoláire agus na scoile. Cuirtear réimse féidearthachtaí i láthair maidir leis an gcaoi ar féidir an tionscadal deiridh a chur i gcrích, cineál an tionscadail féin agus ról an mhúinteora i dtaobh tionscadal an scoláire a éascú. Laistigh de na paraiméadair a shocraítear sna treoirínte, is féidir leis an scoil, leis an múinteoir agus leis an scoláire raon na dtéamaí agus na n-ábhar don mheasúnú a shocrú go neamhspleách.

Féadfaidh an scoil aon ghearrchúrsa ó CNCM a chur in oiriúint dá riachtanais shonracha féin agus do chomhthéacs na scoile. Má tá an cúrsa á chur in oiriúint, d'fhéadfadh go mbeadh ar an scoil an Measúnú Rangbhunaithe a chur in oiriúint freisin ionas go léireodh sé foghlaim an scoláire. Féadfaidh scoil a gearrchúrsa(i) féin a fhorbairt freisin, chomh maith le Measúnú Rangbhunaithe lena mbaineann. Tá treoirínte ar fáil d'aon scoil ar mian léi a gearrchúrsa(i) féin a fhorbairt.

An chaoi a dtacaíonn an scoil leis an measúnú a chur i gcrích

Tacaíonn an scoil leis na measúnuithe a chur i gcrích ach:

- A chinntiú go dtugtar *an tSonraíocht agus na Treoirlínte do na Measúnuithe Rangbhunaithe* de chuid CNCM don mhúinteoir
- Tacú leis an múinteoir na Tuairisceoirí leibhéil a bronnadh ar gach scoláire a thaifead
- Taifid agus saothair a choinneáil, de réir mar is cuí, chun críche Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair
- Na treoirlínte don Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair a chur i bhfeidhm
- A chinntiú go mbeidh fáil ag gach scoláire ar an measúnú
- Torthaí na Measúnuithe Rangbhunaithe a thuairisciú don scoláire agus a thuismitheoirí/chaomhnóirí mar chuid de nósanna imeachta tuairiscithe na scoile agus trí Phróifíl Gnóthachtála na Sraithe Sóisearaí.

Agus fianaise á bailiú chun críocha measúnaithe i nGearrchúrsaí na Sraithe Sóisearaí, tá sé tábhachtach go n-úsáideann an múinteoir cuir chuige atá inbhuanaithe agus comhréireach. Toisc go mbaineann measúnú le cur ar chumas an mhúinteora torthaí a fheabhsú don scoláire, tá sé tábhachtach a chinntiú nach mbeadh an iomarca páipéarachais ná próisis ró-chasta mar chonstaic le foghlaim agus teagasc. Is gá go dtacódh aon pháipéarachas le foghlaim seachas a bheith mar thoradh ann féin.

Cé gur chóir go mbeadh breithiúnais mheasúnaithe bunaithe ar fhianaise a tharraingítear go príomha ó foghlaim agus teagasc laethúil, níl aon ghá fóiliónna móra fianaise a bhailiú le tacú leis sin. Trí rúin foghlama agus critéir ratha nó na gnéithe cáilíochta don Mheasúnú Rangbhunaithe a chomhroinnt, ba chóir don mhúinteoir aird a tharraingt ar an ról is féidir leis an scoláire a imirt chun fianaise cháilíochta a shainathint óna shaothar féin le húsáid chun críocha measúnaithe.

Bealach amháin is ea próiseas pleanála éifeachtúil ina sainathnítear cén uair agus cén chaoi a ngabfar príomhghnéithe den foghlaim mar fhianaise don mheasúnú lena chinntiú go bhfanann gearrchúrsaí in-bhainistithe agus inbhuanaithe. Seachnaítear sa chur chuige seo fianaise iomarcach agus mhíchuí a bhailiú maidir le feidhmíocht an scoláire agus féadtar pléití i gcruinniú athbhreithnithe a thabhairt ar aghaidh ar bhealach struchtúrach. Seachnaítear chomh maith an brú ag deireadh an chúrsa chun fianaise a lorg agus a shainathint le tacú le breithiúnais maidir le feidhmíocht ar an iomlán.

D'fhonn aiseolas a chur ar fáil don scoláire agus é i mbun an mheasúnaithe, ba chóir breathnú ar an bpróiseas leis na Measúnuithe Rangbhunaithe a chur i gcrích mar chuid den phróiseas teagasc agus foghlama, agus ní chun críche measúnú amháin. Tá sé i gceist go dtabharfaidh an múinteoir treoir agus tacaíocht don scoláire agus go ndéanfaidh sé maoirseacht air ó thús deireadh an phróisis.

D'fhéadfadh sé go mbeadh i gceist le tacaíocht:

- Riachtanais an taise a shoiléiriú
- Samplaí anótáilte d'obair scoláirí a úsáid le brí agus le léirmhíniú na nGnéithe Cáilíochta a shoiléiriú don scoláire
- Treoracha a chur ar fáil go rialta agus go straitéiseach le críochnú tráthúil an tionscadail deiridh a éascú
- Tacaíocht a chur ar fáil do scoláire ar bith a bhfuil riachtanais speisialta oideachais aige.

Measúnú Rangbhunaithe sa Litearthacht ar na Meáin Dhigiteacha (gearrchúrsa)

Beidh an measúnú sa Litearthacht ar na Meáin Dhigiteacha rangbhunaithe. Tá Measúnú Rangbhunaithe amháin ann, arb ionann é agus toradh na hoibre ar tugadh fúithi i gceithre shnáithe an ghearrchúrsa sa Litearthacht ar na Meáin Dhigiteacha. Ba chóir tús a chur leis an Measúnú Rangbhunaithe i ndiaidh an obair sna ceithre shnáithe a chur i gcrích. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach féidir obair a dhéantar sa chéad bhliain den tSraith Shóisearach a áireamh don tuairisciú sa PGSS.

Measúnú Rangbhunaithe: Tionscadal Deiridh

Is píosa suntasach oibre é an tionscadal deiridh a dhéantar a chur i láthair/a fhoilsiú i bhformáid dhigiteach chuí, agus is cóir é a chríochnú i dtreo dheireadh an chúrsa. Is féidir é a bhunú ar thopaic ar bith a bhaineann leis an gcúrsa. Foilseofar an tionscadal sin agus ba chóir go léireofaí ann rannpháirtíocht sna torthaí foghlama i ngach ceann de na ceithre shnáithe. Mar chuid den Mheasúnú Rangbhunaithe, ba chóir don scoláire na nithe seo a leanas a chur san áireamh: feacht ar an gcaoi le bheith sábháilte ar líne, ar an gcaoi le freagairt do chásanna a d'fhéadfadh dochar a bheith ag baint leo, ar na buntáistí agus na rioscaí a bhaineann le líonrú sóisialta, agus ar an gcaoi le bheith i do shaoránach ar líne atá measúil agus freagrach.

Beidh na torthaí foghlama ar a ndéanfar measúnú tríd an tionscadal deiridh, ag brath, go pointe áirithe, ar an topaic a roghnófar agus ar an meán ina gcuirfear an cur i láthair i láthair. Seo cúpla ceann a d'fhéadfadh a bheith an-ábhartha:

Measúnú Rangbhunaithe: Tionscadal Deiridh

Cé go bhféadfaidh an scoláire an tionscadal seo a chur i gcrích ar bhonn aonair, i gcomhar le duine eile nó mar chuid de ghrúpa, díreofar sa mheasúnú ar ról an scoláire féin agus ar an méid a chuireann sé go haonarach leis an obair. Ní féidir glacadh le hobair nach féidir leis an múinteoir a dheimhniú lena mheas sa PGSS.

Treoirínte don Mheasúnú Rangbhunaithe a chur i gcrích:

Is píosa suntasach oibre é an tionscadal deiridh a dhéantar a chur i láthair/a fhoilsiú i bhformáid dhigiteach chuí. Roghnóidh an scoláire (nó grúpa scoláirí) topaic a bhfuil spéis aige inti. Féadtar an topaic a roghnú as aon cheann de na ceithre shnáithe nó baint a bheith aici le rud éigin a bhfuil ceangal pearsanta ag an scoláire leis. D'fhéadfadh sé gur de thoradh ábhar spéise traschuraclaim a thioctadh an topaic, m.sh. ó OSSP, OSPS agus Códú. Ar chur i gcrích an tionscadail, d'fhéadfaí é a chur i láthair nó a fhoilsiú mar leathanach gréasáin, blog, podchraoladh, cur i láthair ó bhéal ina mbeadh téacs/íomhánna tacaíochta, vicí, acmhainn scoile nó mar aon mhód cuí digiteach eile.

Moltar an measúnú seo a chur i gcrích thar sé go hocht n-uair an chloig d'am ranga, nó mar sin, i dtreo dheireadh an chúrsa. D'fhéadfadh sé go n-áireofaí le luathchéimeanna an ullmhúcháin a shocrú céard é an sainréimse spéise agus taighde a dhéanamh dá réir, aidhmeanna agus cuspóirí an tionscadail a shainnithint agus a shocrú cén modh cuir i láthair nó foilsithe a úsáidfear. D'fhéadfaí gur ghá cuairt a thabhairt ar shaineolaithe sa scoil agus níos faide i gcéin, nó agallamh a chur orthu, agus b'fhéidir go gcaithfí ábhar a fháil i bhformáidí difriúla le doimhneacht tuisceana a chinntiú. Nuair a úsáidfear na foinsí in agus foinsí eile, beidh gá le prótacail chuí, chruinne tagartha a léiriú. D'fhéadfaí deis a thabhairt don scoláire gnéithe dá thionscadal a chur i láthair lucht féachana oiriúnach agus san fhoráid chuí ar chur i gcrích na hoibre.

Mar chuid den Mheasúnú Rangbhunaithe, ba chóir don scoláire ábhair mhachnaimh agus tuairimí ar an taithí a bhí aige ar rannpháirtíocht agus cumarsáid trí ghníomhaíocht ar líne a chuimsiú. Mar shampla, d'fhéadfaí go gcumhdófaí sa mhachnamh sin feacht ar an gcaoi le bheith sábháilte ar líne, ar an gcaoi le freagairt do chásanna a d'fhéadfadh dochar a bheith ag baint leo, ar na buntáistí agus na rioscaí a bhaineann le líonrú sóisialta, agus ar an gcaoi le bheith i do shaoránach ar líne atá measúil agus freagrach agus bealaí le bheith i do shaoránach gníomhach ar líne.

D'fhéadfadh an scoláire a leithéid seo a leanas de cheisteanna a chur air féin:

- Cén fhaisnéis phearsanta a bhí á lorg ag suíomh gréasáin/meán sóisialta?

- Cé na socruithe príobháideachais a bhí ag suíomh comhrá/gréasáin?
- Cé chomh héasca a bhí an nascleanúint ar an suíomh gréasáin?
- Cén leibhéal claontachta a bhí á léiriú ag an suíomh gréasáin?
- Cén chaoi ar féidir liom an fhaisnéis atá aimsithe agam ar aon suíomh gréasáin a dheimhniú?
- Cé na dlíthe atá in Éirinn ar ábhar a fhoilsiú ar líne agus an bhfuil siad cosúil leis na dlíthe sa réimse céanna i dtíortha eile?
- Cén chaoi ar féidir liom tuairisc a thabhairt faoi bhulaíocht nó imeaglú ar líne?
- Arbh éasca an t-ábhar a bhí mé a chuardach a rochtain?

Cé gur féidir na tuairimí sin a fhorbairt le linn an chúrsa, ba chóir iad a shní isteach sa tionscadal deiridh agus a bheith mar chuid den chur i láthair/foilseachán deiridh san fhormaid is oiriúnaí agus is cuí lena éirim a léiriú.

Anseo thíos tá dhá shampla de chineál agus de mhéid na hoibre a bhfuiltear ag súil leo sa Mheasúnú Rangbhunaithe. Níor cheart féachaint ar na samplaí seo mar liosta críochnaitheach ach mar threoir do na cineálacha tionscadal a bhféadfadh an scoláire tabhairt fúthu sa Mheasúnú Rangbhunaithe. Féadfaidh an scoláire topaic, formáid agus/nó stíl cur i láthair ar bith a roghnú a léiríonn éirim an tionscadail.

- Ar shuíomh gréasáin na scoile, foilsigh leathanach ar an mbeartas i dtaobh úsáid na meán sóisialta i do scoil. Ba chóir go mbeadh sonraí san ábhar foilsithe sin faoin tionchar dearfach a bhíonn ag na meáin shóisialta ar líne agus faoi na dúshláin a bhaineann leo. Ba chóir go gcuimseofaí ann grafaicí eolais nó físeáin nó cuir i láthair a shonraíonn iompar cuí ar líne. Ba chóir go mbeadh cairt ann maidir le cearta agus freagrachtaí ar líne do dhaoine óga, agus áis do dhaoine eile le hábhar a chur leis trí bhlag.
- Dear suirbhé ar thuairimí daoine fásta i do phobal ar úsáid na meán sóisialta. Foilsigh torthaí an tsuirbhé sin agus aird agat ar chearta na rannpháirtithe, cuspóir an tsuirbhé, an spriocluacht féachana agus na hardáin éagsúla ar ar féidir eolas a scaipeadh. Ba chóir torthaí an tsuirbhé a chur i láthair ag úsáid ábhar físe/grafaicí/iomhánna oiriúnacha agus ba chóir gach céim den phleanáil agus den taighde a thaifeadh go soiléir.

Measúnú Rangbhunaithe: Comhairle don scoláire

- Ba chóir duit topaic a roghnú a bhfuil spéis agat féin nó ag do ghrúpa inti agus a bhfuil ceangal pearsanta agat léi
- Is féidir an topaic a roghnú as nithe a fiosraíodh tríd an gcúrsa seo nó as réimse curaclaim eile
- Féadfaidh tú an tionscadal a chur i láthair agus in iúl san fhormaid, dar leat, is oiriúnaí, ach cuimhnigh ar do lucht féachana agus ar oiriúnacht na formáide a roghnóidh tú
- Ba chóir duit taifead a choinneáil ar phlé, agallaimh agus taighde eile mar fhianaise a thacóidh le do chuid torthaí deiridh agus moltaí féideartha
- De réir mar a fhorbróidh tú an tionscadal deiridh agus a chuirfidh tú bailchríoch air, tóg an t-am le haiseolas a iarraidh ar do mhúinteoir agus ar scoláirí eile faoin dul chun cinn atá déanta agat. Bain úsáid as an aiseolas sin le machnamh a dhéanamh ar an dul chun cinn atá déanta agat agus le cabhrú leat teacht ar bhealaí ina bhféadfá feabhsú.
- Déanfaidh do mhúinteoir monatóireacht ar chéim an ullmhúcháin don Mheasúnú Rangbhunaithe. Ní ghlacfar le hobair nach féidir leis an múinteoir a dheimhniú chun críocha measúnaithe.

Cé gur féidir dul i mbun an tionscadail seo mar ghníomhaíocht ghrúpa, is é an ról a bhí agat féin agus an obair a rinne tú féin a bheidh á scrúdú sa mheasúnú i gcomhair Phróifíl Gnóthachtála na Sraithe Sóisearaí (PGSS).

An leibhéal gnóthachtála a chinneadh

Na Gnéithe Cáilíochta

Déantar cur síos anseo ar na Príomhghnéithe Cáilíochta a thacaíonn le breithiúnas an scoláire agus an mhúinteora i gcomhair an Mheasúnaithe Rangbhunaithe. Is iad na Gnéithe Cáilíochta na critéir a úsáidtear lena mheas cén ceann de na tuairisceoirí seo a leanas is fearr a oireann d'obair an scoláire:

Úsáidtear **Thar barr ar fad** le cur síos a dhéanamh ar shaothar ina léirítear na Gnéithe Cáilíochta don Mheasúnú Rangbhunaithe ar chaighdeán an-ard. Cé nach gá don obair a bheith gan locht ar fad, tá níos mó láidreachtaí ná lochtanna ag baint leis an saothar, agus níl i gceist leis na lochtanna ach lochtanna beaga. Is éasca don scoláire moltaí le haghaidh feabhsúcháin a chur i bhfeidhm.

Úsáidtear **Os cionn na n-ionchas** le cur síos a dhéanamh ar shaothar ina léirítear na Gnéithe Cáilíochta don Mheasúnú Rangbhunaithe go han-mhaith. Léiríonn an scoláire tuiscint shoiléir ar an gcaoi le gach réimse den tasc a chur i gcrích. D'fhéadfadh sé go dtabharfadh an múinteoir aiseolas gur gá tuilleadh airde a dhíriú ar ghné áirithe den saothar nó tuilleadh snasa a chur air, ach tá sé ar ardchaighdeán ar an iomlán.

Úsáidtear **Ag teacht leis na hionchais** le cur síos a dhéanamh ar shaothar ina léirítear formhór na nGnéithe Cáilíochta don Mheasúnú Rangbhunaithe go maith. Léiríonn sé go raibh tuiscint mhaith ag an scoláire ar an tasc a bhí le déanamh agus tá sé saor ó aon locht suntasach. D'fhéadfadh sé go gcuirfeadh an t-aiseolas in iúl gur gá tuilleadh airde a dhíriú ar réimsí áirithe nó gur gá iad a cheartú, ach tá an obair idir inniúil agus chruinn den chuid is mó.

Úsáidtear **Níor chomhlíon na hionchais go fóill** le cur síos a dhéanamh ar shaothar nach gcomhlíonann riachtanais an Mheasúnaithe Rangbhunaithe ná na nGnéithe Cáilíochta a bhaineann leis. B'fhéidir go ndearna an scoláire iarracht mhaith, ach níor thuig sé a raibh i gceist leis an tasc i ndáiríre nó tá sé curtha ó mhaith ag botúin nach beag. Tarraingeoidh an t-aiseolas aird ar na dearmaid bhunúsacha ar gá iad a chur ina gceart.

Na Gnéithe Cáilíochta: Litearthacht ar na Meáin Dhigiteacha: Tionscadal Deiridh

Thar barr ar fad

Léirítear úsáid den scoth den fhormaid roghnaithe dhigiteach le cois tuiscint den scoth uirthi.

Tá fianaise ar leibhéal an-ard cruthaitheachta agus ar léirmhíniú úrnua sa chur i láthair/foilseachán.

Tá feasacht den scoth ar na saincheisteanna eitice/dlí a bhaineann le húsáid mheasúil téacsanna meán digiteach.

Tá an chumarsáid an-soiléir, cinntitheach, agus taispeántar eolas cuimsitheach ar an topaic.

Os cionn na n-ionchas

Léirítear úsáid ardleibhéil den fhormaid roghnaithe dhigiteach le cois ardtuiscint uirthi.

Tá fianaise ar leibhéal ard cruthaitheachta agus ar léirmhíniú úrnua sa chur i láthair/foilseachán.

Tá feasacht an-ard ar na saincheisteanna eitice/dlí a bhaineann le húsáid mheasúil téacsanna meán digiteach.

Tá an chumarsáid soiléir, cinntitheach, agus taispeántar ardleibhéal eolais ar an topaic.

Ag teacht leis na hionchais

Léirítear úsáid mhaith den fhormaid roghnaithe dhigiteach le cois tuiscint mhaith uirthi.

Tá fianaise ar leibhéal réasúnta cruthaitheachta sa chur i láthair/foilseachán.

Tá feasacht mhaith ar na saincheisteanna eitice/dlí a bhaineann le húsáid mheasúil téacsanna meán digiteach.

Tá an chumarsáid soiléir, den chuid is mó, agus taispeántar eolas maith ar an topaic.

Níor chomhlíon na hionchais go fóill

Léirítear úsáid theoranta den fhormaid roghnaithe dhigiteach le cois tuiscint theoranta uirthi.

Tá easpa cruthaitheachta sa chur i láthair/foilseachán.

Is beag feasacht ar na saincheisteanna eitice/dlí a bhaineann le húsáid mheasúil téacsanna meán digiteach a léirítear sa chur i láthair.

Níl ord ná eagar ar an gcumarsáid ná ní choinnítear léi agus ní léirítear ach eolas teoranta ar an topaic.

Cruinnithe Athbhreithnithe ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair

Gheobhaidh comhaltaí foirne comhthuisctint ar chaighdeáin ghearrchúrsaí na sraithe sóisearaí trí phlé gairmiúil a dhéanamh sna cruinnithe Athbhreithnithe ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair. Bailíonn múinteoirí samplaí de shaothar scoláirí agus cuireann a mbreithiúnais i gcomparáid le comhghleacaithe eile. Le himeacht ama, is mar thoradh ar an bpróiseas sin a gheofar tuiscint níos fearr ar na caighdeáin agus a chinnteofar go ndéantar feidhmíocht scoláirí a mheas ar bhonn comhsheasmhach.

Nuair a bhíonn múinteoir aonair ar ghearrchúrsa i scoil, nuair is indéanta, glacfaidh an múinteoir páirt i gcrúinníú Athbhreithnithe Foghlama agus Measúnaithe le scoil eile. Fiosrófar cumas TFC le tacú leis na cruinnithe sin.

Is féidir teacht ar a thuilleadh sonraí faoin gcrúinníú Athbhreithnithe ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair a bhainistiú agus faoi pháirt a ghlacadh ann ag <http://juniorcycle.ie/Assessment>.

Tar éis an Athbhreithnithe ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair déanfaidh gach múinteoir athmhachnamh a bhreithiúnas ar obair a scoláire bunaithe ar thorthaí an chruinnithe agus, nuair is gá, déanfaidh sé na hathruithe cuí chun an leibhéal gnóthachtála a bronnadh ar an saothar ar an gcéad dul síos a chur ina cheart. Úsáidtear na Tuairisceoirí a bhronntar chun dul chun cinn agus gnóthachtáil a thuairisciú do thuismitheoirí agus don scoláire mar chuid de nósanna imeachta tuairiscithe na scoile agus trí Phróifíl Gnóthachtála na Sraithe Sóisearaí.

Aiseolas a úsáid

Céim rithábhachtach is ea aiseolas éifeachtach a chur ar fáil le tacú leis an bhfoghlaim. Cuirfear an scoláire ar an eolas faoin Tuairisceoir a bronnadh air díreach tar éis torthaí an chruinnithe athbhreithnithe a phróiseáil. Bíodh sin mar atá, bíonn níos mó i gceist leis an aiseolas ná an Tuairisceoir a bronnadh ar an scoláire a chur in iúl dó. Féadtar aiseolas ar láidreachtaí obair an scoláire, agus ar réimsí ar gá iad a fheabhsú, a úsáid le tacú leis an bhfoghlaim amach anseo. Tá tuilleadh eolais faoi úsáid aiseolais le fáil ag <http://juniorcycle.ie/Assessment>.

Toradh a cheistiú

Is í an scoil a dhéanfaidh plé le ceisteanna i ndáil leis na Tuairisceoirí a bhronntar ar Mheasúnú Rangbhunaithe, nuair a thagann a leithéid chun cinn.